Hlavně aby bylo miminko zdravé

Děti do jednoho roku se ještě nedokáží vyjadřovat, jak tedy poznáme, že jsou nemocné?

Varovné signály

- dítě **pláče více než obvykle**
- **křičí bolestí**
- **pláč zní jinak** než obvykle
- je **nezvykle tiché nebo apatické**
- má **průjem nebo zvrací**
- na těle má **vyrážku**
- **rychle dýchá**, má **horečku**, silně se **potí**
- má **zimnici**, **vlhkou pokožku**
- **odmítá krmení**

Zdá-li se vám, že je dítě nemocné, **zatelefonujte raději svému lékaři**. Společně pak budete moci rozhodnout, zda je potřeba, aby dítě prohlédl, nebo zda se o ně můžete postarat doma. Jednodušší a rychlejší bývá, pokud se zdravotní stav malého maroda zhoršuje, když nečekáte na návštěvu lékaře, ale dopravíte ho do ordinace sami. V naléhavých případech však raději zavolejte záchranku.

Nakažlivé dětské nemoci

Některá infekční onemocnění způsobují viry, jiná bakterie. Liší se mimo jiné tím, že antibiotika působí pouze proti bakteriím. **Pokud to není nutné, měli bychom s antibiotiky spíše šetřit.** Sice pokud jsou správně zvolena, dokáží zničit bakterie, které řádí v dětském tělíčku. Zároveň však **snižují imunitu**, protože organismus nemusí mobilizovat síly k jejímu posílení, jak to má naprogramované.

V prvním půlroce života mají kojenci v těle protilátky, které získali od matky. Nemívají proto obvykle dětská nakažlivá onemocnění jako jsou například plané neštovice, spalničky a podobně. Očkováním se u nás všeobecně podařilo dosáhnout snížení výskytu těchto nakažlivých nemocí i u starších dětí. Znát bychom je však měli, navíc ne proti všem se dětská populace očkuje.

Infekce dýchacích cest

Rýmu může vyvolat některý – věřte nevěřte – z několika stovek virů. Protože si malé děti vytvářejí imunitu proti každému zvlášť, mohou ji dostat několikrát v jednom roce. Zvlášť když hodně času tráví v uzavřených místnostech.

Rýma se nijak speciálně neléčí, ale můžeme malým pacientům ulevit. Především – zvlášť ti nejmenší – se neumějí vysmrkat, **otírejte jim proto jemně nos, nejlépe vatovými kapesníčky**.

Ať se mrňous brání sebevíc, **dávejte mu do nosánku kapky**. Jsou důležitou **prevencí proti vzniku středoušního zánětu**. V lékárně vám poradí, jaké nosní kapky odpovídají věku dítěte.

Podávejte dítěti **velké množství tekutin a co nejvíc v místnosti zvlhčujte vzduch**. I zdánlivě nevinná rýma však může být záludná a přerůst v zánět středního ucha, záněty dutin či hrudní infekce.

Volejte nebo navštivte lékaře:

1. pokud má dítě **teplotu vyšší než 38°C déle než 24 hodin**
2. objeví-li se další komplikace jako **sípění, obtížné dýchání nebo bolesti v uchu**

Angína

Příznaky: **Zvýšené až vysoké teploty, bolesti v krku** zvláště při polykání. **Zduřené a zarudlé krční mandle**, někdy s bělavými povlaky. **Zvětšené a bolestivé krční uzliny**. Diagnózu by měl potvrdit lékař, který někdy s pomocí výtěru z krku nebo odběru krve potvrdí bakteriální infekci a doporučí léčbu antibiotiky. Neléčená nebo špatně léčená angína může způsobit závažné onemocnění srdce, kloubů nebo ledvin.

Volejte lékaře:

1. pokud **nedojde po třech dnech podávání antibiotik k poklesu teplot**
2. přes dodržování léčby se **zhoršují bolesti při polykání anebo dítě ztěžka dýchá**

Plané neštovice

Příznaky: Dítěti není dobře, ještě před tím, než se objeví pupínky. Poté se objeví **vyrážka drobných červených pupínků, které se mění v praskající puchýřky, poté ve stroupky**. Úporné **svědění zmírní tekutý pudr**. O planých neštovicích jsme více psali ZDE

Volejte lékaře:

1. pokud má dítě **výrazné bolesti hlavy a zvrací**
2. má-li **vysokou horečku**, kterou se nedaří srazit
3. **odmítá-li pít**
4. má-li příliš **velké množství pupínků**

Spalničky

Příznaky: Dítě se necítí dobře, má **až 4 dny vysokou teplotu, kašel a rýmu**, **v ústech se objevují malé pupínky**. Zhruba pátý den se objevuje nejdříve na obličeji a na krku, poté na trupu **vyrážka**. Oči jsou opuchlé a zarudlé.

Volejte lékaře:

1. pokud máte **podezření na spalničky**
2. pokud dítě **odmítá tekutiny, je nadměrně ospalé, obtížně dýchá nebo je bolí v uchu**

Příušnice

Příznaky: Bolestivost a **otok jedné nebo obou příušních žláz, dítě bolí hlava, obtížně žvýká jídlo**. Dávejte mu proto kašovitou stravu, na pití brčko. **Zapomeňte na citrusové plody a šťávu z nich, protože zvyšují vylučování slin!** Onemocnění je nebezpečné tím, že se při něm může vyvinout zánět slinivky břišní nebo zánět mozkových plen, které může způsobit trvalé ohluchnutí, u starších chlapců zánět varlat.

Volejte lékaře:

1. pokud máte **podezření na příušnice**
2. má-li dítě **dlouhodobě vysokou horečku**
3. **odmítá-li pít, bolí ho břicho či opakovaně zvrací**
4. dítěti **silně bolí hlava**

Zarděnky

Příznaky: **Vyrážka**, často začínající jako **malé růžové skvrny na krku, obličeji, trupu a končetinách**. **Zduřelé lymfatické uzliny** za ušními boltci, po stranách krku a na zátylku.

Volejte lékaře:

1. pokud máte **na zarděnky podezření**, lékař tuto nemoc hlásí místním zdravotním orgánům
2. **není-li dítěti během 4 dnů lépe**
3. **jste-li těhotná, nebyla-li jste proti zarděnkám v minulosti očkována nebo jste je neprodělala**

Dávivý (černý) kašel

Příznaky: **Rýma, kašel, pálení očí.** Kašel se zhoršuje, dítě po něm vydává **zvláštní krákoravý zvuk, někdy při záchvatu kašle zvrací**, může z nedostatku kyslíku dokonce zmodrat. Mohou se objevit i záchvaty křečí. Při tomto vážném onemocnění dochází k zánětu celého dýchacího systému od nosu až po plíce.

Volejte lékaře:

1. pokud máte **na černý kašel podezření**. Není vyloučené, že bude nutné dítě léčit v nemocnici.

Pátá dětská nemoc (infekční eritém)

Příznaky: **Vyrážka s jasně ohraničenými okraji na tvářích, jemná, krajkovitá červená vyrážka na těle nebo trupu.** Nemoc se nijak zvlášť neléčí. Zajistěte dítěti pohodlí a dostatek tekutin. Jakmile se objeví vyrážka, už není nakažlivé.

Volejte lékaře:

1. má-li dítě **vysokou horečku**
2. víte-li, že má **vzácnou srpkovitou anémii**
3. jste-li **v první polovině těhotenství, nákaza může ohrozit plod**

Šestá dětská nemoc (roseola infantum)

Postihuje děti ve věku od šesti měsíců do dvou let

Příznaky: **Náhlá vysoká horečka**, která trvá 3 – 5 dnů. Po jejím ústupu se objevuje **vyrážka drobných růžových pupínků**.

Volejte lékaře:

1. **přetrvává-li horečka** i potom, co se objeví vyrážka

Péče o dítě s horečkou

Zvýšená teplota není žádná nemoc. **Je pouze známkou, že se tělo snaží bojovat s nemocí, a tedy není vždy nutné ji srážet.** Na druhé straně musíme mít na paměti, že vysoká teplota **může někdy vyvolávat velmi nebezpečné febrilní křeče**, zejména u dětí do pěti let věku. **Nesmíme tedy dopustit, aby stoupla příliš.**

1. Má-li dítě horečku, **svlékněte mu některé vrstvy oblečení**. Stačí, když bude ve spodním prádle či lehkém pyžámku. Místnost, ve které pobývá, **nepřetápějte**.
2. Ke snižování teploty přispívá **pití velkého množství tekutin**. V případě, že malý pacient pít nechce, dejte mu na vybranou a nabízejte mu i to, co mu jindy odepíráte – třeba slazené nápoje.
3. Má-li dítě vyšší teplotu než 38°C, dejte mu potřebnou **dávku paralenu nebo ibuprofenu ve formě sirupu**.
4. Při teplotě vyšší než 39°C **otírejte dítě navlhčenou houbou s vlažnou vodou a nechte kůži volně osychat nebo dítě ve vlažné vodě vykoupejte**. Nepoužívejte k tomu studenou vodu, ta stahuje cévy a brzdí únik tepla.
5. **Po 20 minutách znovu změřte teplotu. Pokud neklesne a naopak stoupá nad 39,5°C, volejte lékaře. Volejte i tehdy, má-li dítě vysokou teplotu více než 24 hodin.**

Marod si lehne sám

Rodiče jsou někdy zoufalí, protože neví jak malého pacienta udržet v posteli. Lékaři však radí, abychom ho nenutili. On, pokud mu skutečně není dobře, zůstane v postýlce sám. **Nechte ho, ať si doma v klidu hraje, jen zabezpečte, aby neprochladl.**

Důležitá je rovněž dostatečná rekonvalescence. **Pokud je dítě oslabené a vrátí se do kolektivu příliš brzy, má nakročeno k další nemoci.**